

ปกิณกะ

พจนานุกรมศัพท์สิ่งแวดล้อม อักษร G

คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์สิ่งแวดล้อม ราชบัณฑิตยสถาน*

gabbion เทคโนโลยีการอนุรักษ์ดินและน้ำ น. วิธีการใช้ก้อนหินหรือหินเติมความแข็งแรง ป้องกันการพังทลาย (กษัยการ) ของดิน

gabion แกบเบียน น. กรงลวดเหล็กบรรจุก้อนหินหรือกรวด ใช้ป้องกันการพังทลายของตลิ่ง และการกัดเซาะตอ้งน้ำ

gadolinium แกโดลิเนียม น. ธาตุ สัญลักษณ์ทางเคมี Gd ใช้ประโยชน์ในการจับอนุภาคนิวตรอนในเตาปฏิกรณ์ปรมาณู

galena กาลีนา น. แร่ตะกั่วกำมะถัน (ตะกั่วซัลไฟด์, PbS) เป็นสินแร่ที่ให้ผลผลิตตะกั่วมากที่สุดในโลก และเป็นแหล่งแร่เงินร่วมที่สำคัญ

gall โรคนุ่มพืช น. การเจริญเติบโตผิดปกติของพืชในส่วนของลำต้น ใบ และราก เนื่องจากการรบกวนหรือทำลายโดยแมลง หนอน ไส้เดือนฝอยไร ไวรัส เชื้อรา หรือ แบคทีเรีย

game theory ทฤษฎีการแข่งขัน น. ทฤษฎีทางคณิตศาสตร์ที่เสาะหากลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุดของผู้ชนะในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันหรือมีข้อขัดแย้ง ทฤษฎีนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์และวิวัฒนาการภายในชุมชน สังคม และระบบนิเวศ

gamma BHC แกมมาบีเอชซี น. สารกลุ่มคลอโรอินทรีนที่ชื่อ benzene hexachloride (BHC) บางครั้งใช้ hexachlorocyclohexane (HCH) เป็นสารฆ่าแมลง ใช้ควบคุมศัตรูพืชโดยคลุกกับเมล็ดก่อนปลูกหรือพ่นเป็นละอองในยุ่งฉาง; เป็นอันตรายต่อผึ้ง ปลา ปศุสัตว์ และเป็นพิษต่อพืชได้ด้วย มีความหมายเหมือนกับ lindane

gamma decay การสลายให้รังสีแกมมา น. กระบวนการลดพลังงานนิวเคลียสของสารกัมมันตรังสีในรูปของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าในย่านคลื่นรังสีแกมมา

gamma diversity ความหลากหลายแกมมา น. ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ในพื้นที่ตามสภาพภูมิศาสตร์หนึ่งๆ

gamma rays รังสีแกมมา น. รังสีคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าคลื่นสั้นพลังงานสูง ส่งออกมาจากนิวเคลียสของสารกัมมันตรังสี

gangue แร่กาก น. แร่หรือหินที่ไม่ต้องการ พบอยู่ร่วมกับสินแร่

garbage ขยะ น. ของเสียจากชุมชน ส่วนใหญ่เป็นสารอินทรีย์

* ศ.ดร.เปี่ยมศักดิ์ เมนะเสวต กรรมการที่ปรึกษา, ศ.ดร.นพ.สมชัย บวรภิตติ ประธานกรรมการ, รศ.ดร.ชัยพันธุ์ รักวิจัย กรรมการ, ศ.ดร.ทรงพล สุขกิจบำรุง กรรมการ, ดร.ทวี คุปต์กาญจนากุล กรรมการ, นางนิศานาถ สติรกุล กรรมการ, ดร.เบญจลักษณ์ กาญจนเศรษฐ์ กรรมการ, นางปาริชาติ หาญเรืองเดช กรรมการ, ศ.ดร.นพ.พรชัย สิทธิศรีณย์กุล กรรมการ, นายพรธมา ไพรงาม กรรมการ, นางพรทิพย์ ปันเจริญ กรรมการ, นายไพฑูรย์ วรรณพงษ์ กรรมการ, นางกษรินทร์ แสงให้สุข กรรมการ, ดร.วิเทศ ศรีเนตร กรรมการ, นางสาวสมทรง ศฤณคนาก กรรมการ, ศ.นพ.สมพล พงศ์ไทย กรรมการ, ศ.ดร.สนิท อักษรแก้ว กรรมการ, ศ.นพ.สาโรจน์ วรรณพฤกษ์ กรรมการ, ผศ.ดร.สิทธิพงษ์ ดิลกวัฒน์ กรรมการ, รศ.ดร.อรวรรณ ศิริรัตน์พิริยะ กรรมการ, รศ.ดร.อนุชาติ พวงสำลี กรรมการ, ผศ.เอื้อมพร มัชฌิมวงศ์ กรรมการ

garden city นครอุทยาน น. เมืองหรือนครที่วางผังตามแบบของ Sir Ebenezer Howard (ค.ศ. ๑๘๕๐-๑๙๒๘) กำหนดให้มีพื้นที่สีเขียวหรือพื้นที่ว่างล้อมรอบที่พักอาศัยหรือชุมชนชนบท ทำให้เกิดกลุ่มของการใช้พื้นที่เป็นเขตเมือง เขตที่พักอาศัย

gas oil น้ำมันแก๊ส น. ของเหลวที่มีไฮโดรคาร์บอน C_{13} - C_{25} ผลิตโดยการกลั่นน้ำมันดิบ ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องยนต์ดีเซล มีความหมายเหมือนกับ *diesel oil*

Gas/Oil Ratio (GOR) อัตราส่วนแก๊สต่อน้ำมันดิบ (จีโออาร์) น. อัตราส่วนของแก๊สต่อน้ำมันดิบมีหน่วยเป็นลูกบาศก์ฟุตแก๊สต่อบาร์เรลน้ำมันต่อแรงดัน ๑ บรรยากาศ

gas pool บ่อแก๊ส น. แหล่งแก๊สธรรมชาติใต้ดินที่มีปริมาณมากเพียงพอในเชิงพาณิชย์

gas trap ท่อดักแก๊ส น. ท่อคอก่านที่มีน้ำขังป้องกันการไหลขึ้นมาของแก๊สไข่น้ำ *คมม. gooseneck*

gas-cap; gas cap ชั้นแก๊ส น. ชั้นแก๊สอิสระที่เกิดอยู่เหนือชั้นน้ำมันในแหล่งกักเก็บ และแก๊สที่เหลือจะละลายอยู่ในชั้นน้ำมันภายใต้ความดันและอุณหภูมิ ณ ที่นั้น

gaseous pollutants สารมลพิษแก๊ส น. แก๊สมลพิษ ควบคุมโดยกำหนดค่ามาตรฐานปริมาณการปล่อยออกจากแหล่ง

gasification of coal การแปรเป็นสถานะแก๊สของถ่านหิน น. กระบวนการเกิดหรือแปรสภาพเป็นแก๊สของถ่านหินโดยทำปฏิกิริยากับไอน้ำและอากาศหรือออกซิเจน *คมม. coal gasification*

gasohol แก๊สโซฮอล น. น้ำมันเบนซินผสมกับเอทิลแอลกอฮอล์ในอัตราร้อยละ ๑๐-๑๕

gasoline แก๊สโซลีน น. น้ำมันเชื้อเพลิงประกอบด้วยสารไฮโดรคาร์บอนหลายชนิดที่ได้จากการกลั่นน้ำมันดิบเป็นเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องยนต์ *คมม. petrol, benzin และ benzine*

gate valve ลิ้นประตู น. ลิ้นเปิดปิดควบคุมการไหลของน้ำในท่อ

Gause's principle หลักการเกาส์ น. หลักการทางนิเวศวิทยาที่ระบุว่า สิ่งมีชีวิตเพียงชนิดพันธุ์เดียวเท่านั้นที่ครอบครองถิ่นที่อยู่อาศัยเฉพาะ *คมม. competitive exclusion principle*

Gaussian distribution การกระจายตัวแบบเกาส์เซียน น. การกระจายตัวปกติ เป็นการกระจายตัวที่มีค่าสูงสุดอยู่เกือบจะกึ่งกลาง หรือใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย

Geiger counter หัววัดไกเกอร์ น. อุปกรณ์ตรวจวัดรังสีแบบบรรจุแก๊ส *คมม. Geiger-Muller counter*

gene หน่วยพันธุกรรม น. หน่วยพื้นฐานพันธุกรรมในสิ่งมีชีวิต เป็นตัวส่งถ่ายลักษณะพันธุกรรมจากพ่อแม่ไปยังลูก

gene bank คลังหน่วยพันธุกรรม น. แหล่งรวบรวมสารพันธุกรรม เช่น เมล็ด เกสร เนื้อเยื่อ อสุจิ ไข่ เพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ *คมม. gene library และ DNA library*

gene cloning การสำเนาหน่วยพันธุกรรม น. *คมม. DNA cloning.*

gene family ครอบครัวหน่วยพันธุกรรม น. กลุ่มของหน่วยพันธุกรรมที่มีการเรียงตัวเหมือนกันของนิวคลีโอไทด์ เชื่อว่าได้มาจากการสืบสายโลหิตตามบรรพบุรุษ

gene manipulation การปรับแต่งหน่วยพันธุกรรม น. *คมม. genetic engineering*

gene pool กลุ่มพันธุกรรม น. หน่วยพันธุกรรมทั้งหมดและรูปแบบของหน่วยพันธุกรรม ซึ่งมีบทบาททางกรรมพันธุ์ ปรากฏลักษณะในกลุ่มประชากรเมื่อผสมพันธุ์หรือปรับปรุงพันธุ์

General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (แกตต์) น. สนธิสัญญาร่วมระหว่างประเทศ มีเป้าหมายที่จะลดช่องว่างและขจัดกีดกันทางการค้าทั้งมีและไม่มีพิกัดภาษีศุลกากร

genetic adaptation การปรับตัวเชิงพันธุกรรม น. การปรับตัวให้เข้ากับถิ่นที่อยู่ใหม่ หรือสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของหน่วยพันธุกรรม

genetic conservation การอนุรักษ์เชิงพันธุกรรม น. การคุ้มครองแหล่งพันธุกรรมโดยจัดทำคลังดีเอ็นเอคลังเมล็ดพันธุ์ การเลือกผสมพันธุ์ และการคุ้มครองพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่มีความหลากหลายของชนิดพันธุ์

genetic diversity ความหลากหลายทางพันธุกรรม น. ความหลากหลายภายในชนิดพันธุ์ หรือในประชากรของชนิดพันธุ์นั้น ๆ

genetic drift การแปรเปลี่ยนเชิงพันธุกรรม น. ๑. การเปลี่ยนแปลงแบบสุ่มของหน่วยพันธุกรรมในกลุ่มประชากรที่แยกตัวออกมา เนื่องจากปัจจัยอื่นซึ่งไม่เป็นไปตามการคัดเลือกของธรรมชาติ
๒. การเปลี่ยนแปลงของนิวคลีโอไทด์ในหน่วยพันธุกรรมที่ไม่ได้เกิดขึ้นเนื่องจากการคัดเลือกตามธรรมชาติ

genetic engineering พันธุวิศวกรรม น. การเปลี่ยนแปลงใดๆ ในองค์ประกอบของหน่วยพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต โดยวิธีการที่แตกต่างไปจากธรรมชาติ แต่ให้ผลลัพธ์เหมือนกัน เป็นเทคนิคการเปลี่ยนดีเอ็นเอระหว่างชนิดพันธุ์เดียวกันหรือต่างชนิดพันธุ์

genetic equilibrium ดุลพันธุกรรม น. สภาพหน่วยพันธุกรรมคงที่จากชั่วรุ่นหนึ่งไปยังชั่วรุ่นหนึ่ง

genetic erosion การกร่อนเชิงพันธุกรรม น. การสูญเสียนหน่วยพันธุกรรมของชนิดพันธุ์ท้องถิ่น ภายหลังการแทนที่ด้วยหน่วยพันธุกรรมของสายพันธุ์ที่ปรับปรุง

genetic fingerprinting ลายพิมพ์เอกลักษณ์เชิงพันธุกรรม น. *คมม. DNA fingerprinting*

genetic pollution ภาวะมลพิษเชิงพันธุกรรม น. ภาวะที่เกิดจากกระบวนการรวมตัวขึ้นใหม่อีกครั้งของหน่วยพันธุกรรม เกิดขึ้นทั้งในชนิดพันธุ์เดิมบริเวณอื่นหรือเกิดกับชนิดพันธุ์ใหม่ เพื่อความอยู่รอด เช่น หน่วยพันธุกรรมที่ต่อต้านสารฆ่าศัตรูพืชอาจหนีจากพืชผ่านละอองเกสรไปรวมตัวกับวัชพืชส่งผลให้สารฆ่าศัตรูพืชชนิดเดิมไม่สามารถทำลายหรือควบคุมวัชพืชได้

genetic resistance ความต้านทานเชิงพันธุกรรม น. (๑) การดื้อยาของศัตรูพืชและเชื้อโรค
(๒) ความทนทานได้ต่อสภาพกดดันของเงื่อนไขตามสิ่งแวดล้อม

genetically engineered microorganism (GEM) จุลชีพปรับพันธุกรรม (จีอีเอ็ม) น. จุลินทรีย์ที่ได้รับการถ่ายทอดหน่วยพันธุกรรมด้วยวิธีที่ไม่ธรรมดา *คมม. genetically modified microorganism (GMM)*

genetically modified organism (GMO) สิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม (จีเอ็มโอ) น. *คมม. genetically engineered microorganism*

genomic library ห้องสมุดพันธุกรรม น. *คมม. DNA library*

genospecies ชนิดพันธุ์เชิงพันธุกรรม น. กลุ่มสายพันธุ์แบบที่เรียกที่มีความสามารถแลกเปลี่ยนหน่วยพันธุกรรม

geocline การเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์เชิงภูมิศาสตร์ น. ลำดับการเปลี่ยนแปลงทางสายพันธุ์อย่างค่อยเป็นค่อยไปเกี่ยวเนื่องกับสภาพทางภูมิศาสตร์

geographic information system (GIS) ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (จีไอเอส) น. ระบบการประมวลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์เพื่อประเมินสภาพขนาด และลักษณะเฉพาะของพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ รวมทั้งตรวจหาพิภพทางภูมิศาสตร์

geological timescale มาตรฐานธรณีกาล น. การลำดับอายุทางธรณีวิทยา เริ่มตั้งแต่กำเนิดโลก และโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างมากมาย จึงแบ่งธรณีกาลออกเป็นบรมยุค (eon) มหายุค (era) ยุค (period) สมัย (epoch) ช่วงอายุ (age) และรุ่น (chron)

geomorphology ธรณีสัณฐานวิทยา น. สาขาวิชาธรณีวิทยาว่าด้วยพื้นผิวโลก ประมวลจากธรรมชาติ รูปร่างกระบวนการกำเนิด การปรับตัวของผิวโลก และการเปลี่ยนแปลงที่ปรากฏในปัจจุบัน

Geostationary Orbiting Environment Satellite (GOES) ดาวเทียมโคจรด้วยความเร็วเท่าโลก (จีโออีเอส) น. ดาวเทียมที่โคจรด้วยความเร็วเท่าโลกอยู่ในระดับประมาณ ๓๕,๐๐๐ กิโลเมตรเหนือเส้นศูนย์สูตร โดยลอยประจำเหนือบริเวณพื้นโลกที่เจาะจง

geostrophic wind ลมเยื้องภูมิศาสตร์ น. ลมแนวราบที่มักเกิดในชั้นบรรยากาศระดับสูงเหนือแรงเสียดทานของผิวโลกพัดขนานไปกับเส้นความกดอากาศเกิดจากการสมดุลของแรง ๒ แรง คือ แรงจากความชันของความกดอากาศกับแรงคอริโอลิสอันเนื่องมาจากโลกหมุน

geosyncline ธรณีแอ่นตัว น. ภูมิภาคของโลกที่แอ่นตัวลงลึกจนเกิดเป็นที่รองรับน้ำและสะสมสิ่งทับถมจำนวนมากมายจากผิวโลกได้ การสะสมในบริเวณนี้ดำเนินไปตามช่วงเวลาทางธรณีที่ยาวนานมากพร้อมๆ กับพื้นดินที่รองรับสิ่งทับถมทรุดต่ำลงทีละน้อยๆ ด้วย จึงทำให้ชั้นหินที่สะสมในบริเวณนี้หนามาก นอกจากนี้ ยังมีหินภูเขาไฟสะสมปะปนด้วยเสมอ หินชั้นในธรณีแอ่นตัวหลายแห่งต่อมาได้โค้งตัวเกิดเป็นภูเขาในลักษณะที่มีลอนหลายขนาดอยู่ในธรณีโค้งตัว (geoanticline) ซึ่งเป็นโค้งใหญ่ ภูเขาที่เกิดในลักษณะนี้ ได้แก่ เทือกเขาแอปพาเลเชีย (Appalachian Mountain) ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันออกของอเมริกาเหนือ

geotaxis การเคลื่อนเหตุแรงโน้มถ่วง น. การเคลื่อนที่ตามแรงโน้มถ่วงของโลก

geothermal energy พลังงานใต้พิภพ น. พลังงานความร้อนใต้ผิวโลก

germicide สารฆ่าเชื้อ น. สารเคมีฆ่าจุลชีพ

geyser ไกเซอร์ น. พุน้ำร้อนที่มีกำลังอัดดันของน้ำแรงมากจนทำให้พุ่งสูงเป็นพักๆ บางแห่งพุ่งขึ้นสูงกว่า ๕๐ เมตร ก็มี ตัวอย่างของพุน้ำร้อนที่มีชื่อมากได้แก่ พุน้ำร้อนในวนอุทยานเยลโลว์สโตนในสหรัฐอเมริกา และพุน้ำร้อนในประเทศไอซ์แลนด์

gigayear กิกะเยียร์ น. หนึ่งในพันล้านปี ใช้คำย่อว่า Gyr

gilgai พื้นที่ตะปุ่มตะป่ำ น. ลักษณะของพื้นที่คล้ายลูกคลื่นเกิดในบริเวณพื้นที่ดินเหนียวซึ่งมีการยึดและหดตัวสูงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงความชื้นภายในดินเมื่อดินแห้งจะแตกกระแหงเป็นร่องลึกและกว้าง ดินข้างบนจะหล่นลงไปตามรอยแยก ดังนั้นเมื่อดินเปียกขยายตัวจึงทำให้ดินข้างล่างเพิ่มปริมาตร ดันดินบริเวณข้างๆ ให้นูนขึ้น

glacial ๑. ธารน้ำแข็ง น.; ๒. สาเหตุของการเคลื่อนของธารน้ำแข็ง น.; ๓. ช่วงเวลาทางธรณีวิทยาที่อุณหภูมิโลกต่ำกว่า ๑๓ องศาเซลเซียส น. ช่วงเวลาในอดีตที่ผิวโลกถูกปกคลุมด้วยน้ำแข็ง; ๔. การเปลี่ยนแปลงยุคน้ำแข็ง น.

glacial abrasion การสึกเหตุธารน้ำแข็ง น. การกร่อนของพื้นผิวเปลือกโลก โดยการเคลื่อนที่ของหินและดินอย่างต่อเนื่องตามกระแสธารน้ำแข็ง ดู *glacial erosion*

glacial creep การลึบตัวของธารน้ำแข็ง น. การเคลื่อนตัวแบบหนึ่งของผลึกน้ำแข็งในธารน้ำแข็ง

glacial erosion กษัยการเหตุธารน้ำแข็ง น. การพังทลายหรือกัดกร่อนโดยธารน้ำแข็ง ทำให้หินแตกกระจายและฝังตัวตามรอยครูดของน้ำแข็งตามบริเวณหุบเขา ดู *glacial abrasion*

glacial surge การเพิ่มอัตราไหลของธารน้ำแข็ง น. การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของอัตราการไหลของธารน้ำแข็ง

glacial till สิ่งทับถมธารน้ำแข็ง น. เศษหิน กรวด ดินทราย ซึ่งธารน้ำแข็งหรือภูเขาน้ำแข็งพามาสะสมบนพื้นดินหรือในทะเล

glaciation ๑. การเปลี่ยนสภาพโดยธารน้ำแข็ง น. การเปลี่ยนแปลงสภาพผิวโลกด้วยพลังกัดกร่อนและการพัดพาของธารน้ำแข็ง; ๒. การเปลี่ยนสภาพเป็นธารน้ำแข็ง น. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการก่อตัว การเคลื่อน และการถดถอยของธารน้ำแข็งหรือแผ่นน้ำแข็งปกคลุมผิวดิน; ๓. การปกคลุมด้วยธารน้ำแข็ง น. พื้นที่ปกคลุมด้วยธารน้ำแข็ง

glacier ธารน้ำแข็ง น. ธารที่เกิดจากหิมะที่ตกลงมาแล้วสะสมกันจนหนา ๔๕-๖๐ เมตร แล้วเกิดการเคลื่อนตัวลงมาอย่างช้าๆ ซึ่งมักจะเกิดบริเวณที่ลาดชันหรือตามไหล่เขา การเคลื่อนตัวลงมาตามไหล่เขาอย่างช้าๆ ทำให้เกิดการสึกกร่อนลึกลงไปเพราะความหนักของหิมะที่สะสมกันจนเป็นน้ำแข็ง ธารน้ำแข็งที่เคลื่อนตัวไปในหุบเขาจะทำให้พื้นดินที่รองรับเกิดร่องลึกและกว้าง เพราะความหนักของน้ำแข็งกดทับ ธารน้ำแข็งจะค่อยๆ คุกรูดบริเวณที่รองรับจนเกิดหุบเขาตัดขวางรูปตัวยู เมื่อธารน้ำแข็งไหลไปถึงตอนล่าง ธารน้ำแข็งจะค่อยๆ แตกออกแล้วค่อยๆ ละลายกลายเป็นลำธาร ซึ่งธารน้ำแข็งที่ถูกตัดขาดและแตกออกไหลลงทะเลเราเรียกว่า ภูเขาน้ำแข็ง สีของธารน้ำแข็งมักจะมีสีเขียวแกมม่วงหรือแกมน้ำเงิน

gladioli แกลดิโอลี น. ดอกไม้ที่สามารถเป็นดัชนีชี้วัดปริมาณและความเข้มข้นของฟลูออไรด์ในอากาศ โดยใบจะมีจุดแล้วเปลี่ยนเป็นสีเหลืองน้ำตาล

gladiolus ซ่อนกลิ่นฝรั่ง น. ไม้ดอกชนิดหนึ่ง ใช้เป็นตัวบ่งชี้เบื้องต้นแสดงการปนเปื้อนด้วยฟลูออไรด์ในอากาศ หากใบตกรกระแล้วเปลี่ยนสีเป็นสีน้ำตาลอมเหลืองอาจแสดงว่ามีฟลูออไรด์ในอากาศเข้มข้นอย่างน้อย ๐.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

glazed frost น้ำค้างแข็งเคลือบ น. น้ำแข็งที่จับตัวบริเวณผิวของวัตถุ มีลักษณะใสคล้ายแก้ว หากเกิดบนผิวนอนจะเรียก น้ำแข็งดำ

Global Environmental Facility (GEF) ความคล่องตัวด้านสิ่งแวดล้อมโลก (จีอีเอฟ) น. การให้ความช่วยเหลือในทางปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแก่รัฐบาลประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยองค์การระหว่างประเทศบริหารจัดการโดยธนาคารโลก ก่อตั้งใน พ.ศ. ๒๕๓๓

Global Environmental Monitoring System (GEMS) ระบบติดตามสภาพแวดล้อมโลก (เจมส์) น. การติดตามรวบรวมข้อมูลระดับโลกเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและมหาสมุทร รวมทั้งติดตามตรวจสอบการเคลื่อนที่ไกลๆ ของสารมลพิษ โดยองค์การระหว่างประเทศ ก่อตั้งโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP)

Global Resource Information Database (GRID) ฐานข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรโลก (จีอาร์ไอดี) น. ฐานข้อมูลขององค์การระหว่างประเทศตั้งอยู่ที่นครเจนีวา ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ มีการใช้ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ซึ่งองค์การนาซาพัฒนาขึ้นเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมโดยมีการบูรณาการข้อมูลจากระบบตรวจติดตามสิ่งแวดล้อมโลกกับข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก องค์การอาหารและเกษตร และอื่นๆ

global warming potential (GWP) ศักยภาพทำให้โลกร้อน (จีดับเบิลยูพี) น. ศักยภาพของแก๊สเรือนกระจกที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิโลกประเมินจากสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิโลกทั้งทางตรงและทางอ้อม คิดจากแก๊สเรือนกระจก ๑ กิโลกรัมต่อแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ ๑ กิโลกรัม ในระยะเวลา ๑๐๐ ปี ค่าจีดับเบิลยูพีของแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์เท่ากับ ๑, แก๊สมีเทนเท่ากับ ๒๒, แก๊สไนตรัสออกไซด์เท่ากับ ๒๙๐

global warming ภาวะโลกร้อน น. ภาวะที่อุณหภูมิของบรรยากาศโลกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ส่วนใหญ่เป็นผลจากการปล่อยแก๊สเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศ โดยเฉพาะแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ เนื่องจากการใช้เชื้อเพลิงจากซากดึกดำบรรพ์และการทำลายพื้นที่ป่าที่ช่วยดูดซับแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์

globulins กลอบูลิน น. กลุ่มของโปรตีนที่พบบ่อย ซึ่งหมายรวมถึงโปรตีนที่เซลล์สร้างขึ้นเมื่อมีสารแปลกปลอมเข้าสู่ร่างกาย ที่เรียกว่า แอนติบอดี และโปรตีนในเมล็ดพืชต่างๆ ไม่ละลายน้ำแต่ละลายในสารละลายเกลือแร่เจือจาง เป็นส่วนประกอบส่วนใหญ่ของโปรตีนในเซรัมเลือดและสารคัดหลั่ง

Gloger's rule หลักเกณฑ์กลอเจอร์ น. กฎที่กล่าวว่า เม็ดสีของสัตว์เลือดอุ่นที่อาศัยในบริเวณเส้นรุ้งที่สูงขึ้นซึ่งมีอุณหภูมิเฉลี่ยที่ลดลง จะมีสีซีดลง

glory รัศมีรุ่ง น. รัศมีของแสงเหมือนรุ้งรอบเงาใด ๆ ที่พาดผ่านผิวก้อนเมฆ เช่น เงาของเครื่องบินบนเมฆจะเกิดวงสีล้อมรอบ

gluten กลูเทน น. โปรตีนชนิดหนึ่ง มักพบในเมล็ดข้าวสาลีที่นำไปทำแป้งขนมปังให้ความยืดหยุ่นและขึ้นฟู

glyphosphate ไกลฟอสเฟต น. สารออร์แกโนฟอสฟอรัสที่นำไปใช้ป้องกันและกำจัดวัชพืช เพื่อควบคุมวัชพืชที่มีใบกว้างรวมทั้งหญ้า ความเป็นพิษต่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมค่อนข้างต่ำ

gnathostomes แนนโทสโตมัส น. (๑) สัตว์มีกระดูกสันหลังที่มีขากรรไกร;
(๒) ก้ามของสัตว์น้ำเค็มที่มีรูปร่างผิดปกติ;
(๓) ตัวจืด

Gnathostomulida แนนโทสโตมูลิดา น. ระดับสูงสุดของหมู่สัตว์ในไฟลัมจำพวกไส้เดือนทะเลที่อาศัยอยู่ในดินตะกอน บนพืช และผิวของสาหร่ายน้ำจืด

gneiss หินไนส์ น. หินแปรที่แปรรูปจากหินแกรนิต มีลายสีอ่อนเข้มสลับกันเป็นชั้นๆ อย่างหยาบๆ

gnatobiosis กัโนโทไบโอซิส น. การทดลองในสัตว์ที่ปลอดเชื้อหรือมีเชื้อที่สามารถระบุได้

goats สัตว์ที่มีกระเพาะ ๔ ห้องและเขาที่แข็งแรง น. วัว ควาย แกะ แพะ

gob ๑. ลำต้นพืชวงศ์หญ้า น. มีความหมายเหมือนกับ culm ; ๒. ก๊อบ น. กองวัสดุหินดินทรายที่เป็นส่วนไม่ต้องการจากการทำเหมืองถ่านหิน

goethite โกไทต์ น. เหล็กออกไซด์ [FeO(OH)] ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

goitre โรคคอพอก น. โรคต่อมไทรอยด์โตเหตุขาดไอโอดีน

golden-brown algae สาหร่ายสีน้ำตาลแกมทอง น. ชื่อทั่วไปของสาหร่ายโคริโซไฟตา (Chrysophyta)

Gondwanaland กอนด์วานาแลนด์ น. ทวีปสมัยดึกดำบรรพ์ ก่อนการเคลื่อนที่ของเปลือกโลกจนแยกเป็นทวีปดังปัจจุบัน ประกอบด้วย ทวีปอเมริกาใต้ แอฟริกา อินเดีย ออสเตรเลีย และแอนตาร์กติกา

gooseneck คอห่าน น. ท่อรูปตัวเอสสำหรับดักแก๊ส *กมม. gas trap*

Gordiacea กอร์ดิอาซี น. ชื่อกลุ่มพยาธิตัวยาวเรียวยาวที่อาศัยอยู่ในน้ำจืดและน้ำเค็ม

Gordom and Franklin กอร์ดอมและแฟรงกลิน น. ชื่อแม่น้ำ ๒ สายในแทสมเนียที่หล่อเลี้ยงป่าฝนเขตอบอุ่นที่เป็นมรดกโลก

gorgonians กัลปังหา น. ปะการังรูปร่างเสาตัวที่แผ่ออกเป็นรูปพัดบอบบาง มีก้านยึดติดกับพื้น ใช้ศึกษาและตรวจสอบอายุของโลก

Gorleben กอร์เลเบน น. ชื่อสถานที่ที่เป็นที่ตั้งโรงงานเก็บและนำขยะนิวเคลียร์กลับไปใช้ใหม่ ตั้งอยู่ทางตอนล่างของเขตแซกซอน ประเทศเยอรมนี แต่หยุดดำเนินการไปเพื่อให้ทำการวิจัยระยะยาวก่อนดำเนินการต่อไป

gorse กอร์ส น. พืชวงศ์ Dicotyledoneae มีทั้งสมุนไพร ต้นไม้ ไม้หญ้า ไม้เลื้อย ฯลฯ เป็นพืชที่ช่วยบำรุงดิน เนื่องจากที่รากมีแบคทีเรียที่เพิ่มไนโตรเจนให้ดิน และเป็นแหล่งอาหารสำคัญของคนและสัตว์

gossan กอสแซน น. มวลของเหล็กออกไซด์กับควอตซ์ และแร่อื่นๆ ที่ปราศจากแร่ซัลไฟด์ซึ่งถูกออกซิไดส์และชะออกไปด้วยน้ำ

Gossypium กอสซีเปียม น. พันธุ์ฝ้ายที่ปลูกเพื่อนำเส้นใยไปใช้ทอผ้า และนำมาผลิตไปสกัดเป็นน้ำมันปรุงอาหาร

gout fly แมลงเกี้ยว น. ตัวอ่อนของแมลงที่มักทำลายข้าวบาร์เลย์ให้มีลำต้นบิดเบี้ยว รวงข้าวบวม โป่ง และเมล็ดข้าวไม่เจริญเติบโต

grab sampling การเก็บตัวอย่างแบบจ้วง น. (๑) การเก็บตัวอย่างอากาศในเวลาสั้นๆ โดยไม่คำนึงถึงช่วงเวลา และอัตราการไหล; (๒) เทคนิคการเก็บสัตว์หน้าดินและตะกอนจากทะเลสาบ แม่น้ำ หรือทะเลตื้น โดยใช้อุปกรณ์หย่อนจากผิวน้ำ

graben กราเบิน น. การถล่มของพื้นดินระหว่างรอยเลื่อน ๒ แห่ง

gross primary production (GPP) การผลิตปฐมภูมิรวม (จีพีพี) น. ดู gross primary production (GPP)

gross positioning system (GPS) ระบบกำหนดพิกัดบนพื้นโลก (จีพีเอส) น. ระบบดาวเทียมที่พัฒนาใช้หาตำแหน่งพิกัดบนพื้นผิวโลกโดยเครื่องรับสัญญาณที่มีความละเอียดแตกต่างกัน พัฒนาโดยกองทัพสหรัฐอเมริกา

graded aggregates กลุ่มเม็ดหินกลขนาด น. เม็ดหินขนาดต่างๆ ที่เกิดโดยกระบวนการธรรมชาติ เช่น การเคลื่อนที่ของหิน ลม น้ำ ที่ทำให้หินที่มีเนื้อเดียวกันแตกเป็นเศษหินที่มีขนาดใกล้เคียงกัน

graded river แม่น้ำลาดท้องน้ำสมดุล น. แม่น้ำที่ความลาดชันได้ปรับเปลี่ยนไปตามเวลา (หลายปี) จนได้ความเร็วน้ำที่สามารถพาตะกอนที่รับจากพื้นที่ระบายน้ำได้

graded slope ความลาดสมดุล น. ความลาดของแม่น้ำที่พยายามคงรูปทรงที่ให้ประสิทธิภาพสูงสุด

grade-efficiency curve โค้งประสิทธิภาพอันดับ น. กราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของหอสเปรย์ที่ใช้ดักอนุภาคกับขนาดอนุภาค

gradient wind ลมต่างลาด น. ลมที่เกิดจากแรงของความชันความกดอากาศ แรงคอริโอลิส และแรงหนีศูนย์กลาง ที่กระทำต่อกันและมีความสมดุลกัน ลมนี้เกิดบริเวณที่เส้นความชันเท่า มีลักษณะเป็นแนวโค้ง จะพัดขนานกับความโค้งตามเส้นความชันเท่า โดยพัดวนเข็มนาฬิกาในบริเวณความกดอากาศต่ำ และพัดตามเข็มนาฬิกาในบริเวณความกดอากาศสูง และเกิดที่ความสูงตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ฟุต (๗๖๒ เมตร) ขึ้นไป

graft hybrid เนื้อเยื่อถ่ายปลูกพันธุ์ทาง น. สิ่งมีชีวิตที่ประกอบด้วยเซลล์ที่มีหน่วยพันธุกรรมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นผลจากโครโมโซมเปลี่ยนแปลงในช่วงพัฒนาตัวอ่อน

graft เนื้อเยื่อถ่ายปลูก น. เซลล์ เนื้อเยื่อ หนึ่ง อวัยวะ หรือส่วนของสิ่งมีชีวิตที่นำมาใส่เข้าไปรวมเข้ากับ ส่วนที่ใหญ่กว่าของสิ่งมีชีวิตอื่นหรือสิ่งมีชีวิต เดียวกัน

grain alcohol มีความหมายเหมือนกับ *ethanol*

grain aphid เพลี้ยทำลายเมล็ดธัญพืช น. เพลี้ยชนิด ต่างๆ ที่ทำให้เมล็ดธัญพืชเสียหาย ดู *cereal aphid*.

grain legumes พืชจำพวกถั่วมีเมล็ด น. พืชวงศ์ถั่ว (Leguminosae) ปลูกเพื่อใช้เมล็ด มีความหมาย เหมือนกับ *seed legumes*

gram reaction ปฏิกริยาสีแกรม น. เทคนิคการย้อม แบคทีเรียเพื่อแยกประเภทระหว่างแบคทีเรียแกรม บวกกับแกรมลบ

gram stain สีแกรม น. สีที่ใช้ย้อมแบคทีเรีย ผลิตขึ้นโดย H. C. J. Gram นักฟิสิกส์ชาวเดนมาร์ก ประกอบ ด้วยการทำให้เกิดสีโดยใช้ฟลิกสีม่วง แล้วใส่ แอลกอฮอล์ ใช้กันแพร่หลายในการจัดแบ่ง ประเภทแบคทีเรีย หากแบคทีเรียติดสีแดงเรียกว่า แกรมลบ ถ้าติดสีน้ำเงินเรียกว่า แกรมบวก

graminaceous ๑. - หญ้า, พืชวงศ์หญ้า ว.;
๒. - มีสีเหมือนหญ้า ว. แผลงบางชนิดมีสี เหมือนหญ้า เช่น ตั๊กแตน

Gramineae พืชวงศ์หญ้า น. พืชใบเลี้ยงเดี่ยว มีมากกว่า ๑๐,๐๐๐ ชนิด ส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุก ซึ่งเป็น อาหารของมนุษย์ชาติมากกว่าครึ่งโลก เช่น ข้าว ข้าวโพด ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ข้าวไรย์ มีบาง ชนิดเป็นไม้ยืนต้น เช่น ต้นไผ่

graminicolous - ดำรงชีวิตด้วยหญ้า ว.

graminivorous - กินหญ้า ว.

graminology การศึกษาเกี่ยวกับหญ้าต่างๆ น.

grana กราน่า น. ส่วนของเซลล์พืชที่มีคลอโรพลาสต์ เป็น ที่สังเคราะห์แสง ดู *chloroplast*

granivore สัตว์กินเมล็ดพืช น.

granivorous - กินเมล็ดพืช ว.

granular activated carbon ดู *activated carbon*

granulated activated carbon (GAC) คาร์บอน กัมมันต์เม็ด (จีเอซี) น. ดู *activated carbon*

granulite แกรนูไลต์ น. หินคุณภาพดีที่เชื่อว่าเกิดขึ้น ณ ภาคน้ำของเปลือกโลกลึกๆ โดยเกิดขึ้นที่ความร้อนและความดันสูงๆ

granuloma แกรนูโลมา น. การจับกลุ่มของเซลล์ที่ กระจายเป็นก้อนฝอยในปอดหรืออวัยวะใดก็ได้ เป็น ปฏิกริยาจากผลของโลหะต่างๆ เช่น ทังสเตน คาร์ไบด์ เบริลเรียม ฟุนสังกะสีและวัสดุต่างๆ ที่เป็นเชื้อโรค อาทิ เชื้อวัณโรค

graphic granite หินแกรนิตเนื้อควอตซ์และเฟลด์สปาร์ น.

graphite แร่ดินสอดำ น. คาร์บอนที่เกิดจากอะตอมที่มี พันธะคาร์บอน ๒ มิติและแรงแวนเดอร์วาลส์ใน มิติที่สาม พบได้ตามธรรมชาติ

grass staggers ภาวะกะเผลกเหตุหญ้า น. ไข้จากนม ซึ่งเป็นเรื่องปกติของวัวที่แทะเล็มหญ้า เกิดจาก แมกนีเซียมในเลือดต่ำ

grassland ทุ่งหญ้า น. พื้นที่ชีวลัยใดๆ ที่มีฝนตกเฉลี่ย ๒๕-๗๖ เซนติเมตร มากพอที่จะทำให้ต้นหญ้า หรือไม้พุ่ม ไม้เนื้ออ่อน หรือพืชสมุนไพรงอกเจริญ ได้

grating ตะแกรงซี่ขวาง น. ตะแกรงเหล็กที่ซึ่งวางขวาง กันในระบบบำบัดเพื่อกันลื่น

grats ร่องแคบชั้นระหว่างพื้นที่โค้งงอในภูเขา น.

graupeil ลูกเห็บนิ่ม น. ลูกเห็บที่มีลักษณะนิ่ม

gravel pack ตะแกรงกรวด น. แผ่นตะแกรงหินรอบๆ บ่อ ช่วยกรองตะกอนดิน ใช้นับ่อแก้สของที่ถม ขยะด้วย

gravel pits หลุมกรวด น. หลุมที่เกิดจากการสกัดเอา ทรายหรือกรวดออกไปแล้ว มีน้ำขัง มักพบเป็นที่ อยู่ของสัตว์ป่าที่สำคัญ

gravel กรวด น. ก้อนกรวดที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ ๒ มิลลิเมตรขึ้นไป

gravid - สัตว์ตัวเมียมีไข่ ว.

gravimeter มาตรฐานโน้มถ่วงโลก น. เครื่องมือที่ใช้วัด แรงโน้มถ่วงโลก

gravimetric - วิเคราะห์โดยชั่งน้ำหนัก ว.

graviperception สัญญาณแรงโน้มถ่วง น. การรับรู้แรง โน้มถ่วง

gravitational water น้ำซึม น. น้ำที่ไหลซึมในพื้นที่ดิน ลงสู่ระดับน้ำใต้ดิน

gravitational - แรงโน้มถ่วง ว. เช่น อิทธิพลของแรง โน้มถ่วงทำให้น้ำซึ่งอยู่ในช่องว่างขนาดใหญ่ของ ดินไหลซึมลงต่ำ แล้วกลายเป็นน้ำใต้ดิน

gravitaxis การเคลื่อนที่ตอบสนองแรงโน้มถ่วง น. ดู *geotaxis*

gravitropism การเบนเหตุความโน้มถ่วง น. การเคลื่อนที่หรือการเจริญเติบโตที่เกี่ยวข้องกับแรงโน้มถ่วงทั้งในทิศทางเดียวกับของแรงโน้มถ่วง หรือ ตรงกันข้าม ดู *geotropism*

gray เกรย์ น. หน่วยรังสีที่ถูกดูดซับในเนื้อเยื่อ คำย่อ Gy

graywacke; greywacke หินเกรย์แวก น. หินทรายคุณภาพต่ำ ที่ประกอบไปด้วยมูมและเหลี่ยมของเศษหิน

graze เล็ม ก. กัดกินทีละน้อย เช่น วัวเล็มหญ้า

grazer food chain โซ่อาหารช่วงเล็ม น. โซ่อาหารในสัตว์กินพืชใบเขียวหรือในสัตว์เซลล์เดียวกินสาหร่ายเป็นช่วงสำคัญ ทำให้เกิดการถ่ายทอดพลังงานตามโซ่อาหาร อาจทำให้สารมลพิษในดินส่งผ่านตามโซ่อาหารช่วงถัดไปในลักษณะทวีความเข้มข้น

grazing การเล็ม น. การเล็มกินพืชโดยสัตว์กินพืช หรือ การกินสาหร่ายโดยสัตว์เซลล์เดียว

grazing food chain คมม. *grazer food chain*

Great Barrier Reef เกรตแบร์ริเออร์รีฟ น. ชื่อแนวปะการังขนาดใหญ่บริเวณไหล่ทวีปในเขตรัฐควีนส์แลนด์ ประเทศออสเตรเลีย มีความยาว ๒,๐๐๐ กิโลเมตร กว้าง ๓๐-๓๐๐ กิโลเมตร คาดว่าเป็นระบบนิเวศที่มีความหลากหลายและสมบูรณ์ที่สุดในโลก

Green ๑. สีเขียว น.; ๒. - สีเขียว ว.; ๓. กรีน ว. มีความหมายเกี่ยวกับความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม

green algae สาหร่ายเขียว น.

green ban กรีนแบน น. การต่อต้านโครงการที่จะทำลายหรือมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

green belt แนวพื้นที่สีเขียว น. บริเวณพื้นที่ที่จัดขึ้นรอบๆ เมืองซึ่งวางแผนไว้เพื่อควบคุมการขยายตัวของตัวเมือง ขณะเดียวกันเพื่ออนุรักษ์พื้นที่ชนบทสำหรับการเกษตรและการพักผ่อนหย่อนใจ

green corridor เอลียงสีเขียว น. พื้นที่เชื่อมต่อระหว่างแหล่งที่อยู่ของสัตว์และพืชป่า เช่น เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่หนึ่งกับอีกพื้นที่หนึ่ง

Green Data Book หนังสือข้อมูลสีเขียว น. บัญชีรายชื่อพืชหายากและสัตว์ใกล้สูญพันธุ์ที่เตรียมการและตีพิมพ์โดยองค์การอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรสากล ดู *Red Data Book*

green desert พื้นที่สีเขียวเทียม น. พื้นที่สีเขียวที่มีสัตว์และพืชพื้นเมืองน้อย มีความสำคัญน้อยทางระบบนิเวศ เช่น สนามกอล์ฟ สวนสาธารณะที่ตัดหญ้าเป็นระเบียบ

Greenfield site พื้นที่สนามสีเขียว น. พื้นที่เกษตรกรรมรอบเมือง ที่มีโอกาสพัฒนาเป็นที่อยู่อาศัยหรือพื้นที่อุตสาหกรรมในอนาคต

Greenfly เพลี้ยสีเขียว น.

Greenhouse cultivation การปลูกพืชบนเรือนกระจก น. การทำสวนในเรือนกระจก

Greenhouse effect ปรากฏการณ์เรือนกระจก น. การอุ่นขึ้นของบรรยากาศชั้นโทรโพสเฟียร์ที่อยู่ใกล้พื้นโลก อันเนื่องมาจากการดูดซับรังสีจากพื้นดินโดยแก๊สเรือนกระจกที่ส่งผลให้รังสีดังกล่าวไม่สามารถผ่านชั้นบรรยากาศออกไปได้ จะทำให้อุณหภูมิอากาศผิวโลกลดลง -๑๗ องศาเซลเซียสหรือต่ำกว่า; แก๊สเรือนกระจกที่เพิ่มขึ้นจากกิจกรรมมนุษย์ไปเร่งการเกิดภาวะเรือนกระจกซึ่งนำไปสู่ภาวะโลกร้อน

Greenhouse gases แก๊สเรือนกระจก น. แก๊สที่มีผลกระทบการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิโลก ได้แก่ คาร์บอนไดออกไซด์ มีเทน ไนตรัสออกไซด์ และสารซีเอฟซี

Greenpeace กรีนพีซ น. องค์กรเอกชนระหว่างประเทศ ก่อตั้งเมื่อ ค.ศ. ๑๙๗๑ รณรงค์และต่อต้านการดำเนินกิจการต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโลก เช่น การล่าปลาวาฬ การปล่อยทิ้งของเสียนิวเคลียร์ลงสู่ทะเลและจัดขวางโรงงานไฟฟ้าปรมาณู

green manure ปุ๋ยพืชสด น. ปุ๋ยที่ได้จากการไถกลบพืชปุ๋ยสดเพื่อเพิ่มสารอินทรีย์และไนโตรเจนให้กับดิน เช่น พืชวงศ์ถั่ว

green manuring การใส่ปุ๋ยพืชสด น. การปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น พืชวงศ์ถั่ว แล้วไถกลบเมื่อพืชปุ๋ยสดถูกย่อยสลายทำให้โครงสร้างดินดีขึ้นและเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดิน

- greens** กรีนส์ น. ชื่อพรรณไม้ในสหภาพยุโรปหลายประเทศ มุ่งเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมและการไม่ใช้ทรัพยากรโลกมากเกินไป และสนับสนุนความพอเพียงในตัวเองโดยการกระจายความร่ำรวยและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ด้วยความเชื่อมั่นว่ามนุษย์สามารถใช้ชีวิตให้กลมกลืนกับธรรมชาติ; จุดประสงค์หลักเพื่อต่อต้านโรงงานไฟฟ้าปรมาณู เพราะต้องการป้องกันภาวะมลพิษอย่างเข้มงวด
- green sand** ทรายสีเขียว น. ทรายชนิดหนึ่งที่ประกอบด้วยแร่ glauconite สามารถแลกเปลี่ยนได้
- green soiling** การเลี้ยงสัตว์ด้วยหญ้าสด น. การตัดหญ้าสดเลี้ยงสัตว์ไม่ปล่อยให้สัตว์ออกไปเล็มหญ้า
- green sulphur bacteria** แบคทีเรียกำมะถันสีเขียว น. แบคทีเรียที่ส่วนใหญ่อยู่ในน้ำ ทำหน้าที่ออกซิไดส์ซัลไฟด์เป็นซัลเฟอไรต์
- green taxes** ภาษีสีเขียว น. ภาษีที่เอื้อประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม ดู *carbon tax, ecotaxation, energy tax*
- gregarines** เกรกาเรีนส์ น. กลุ่มสัตว์เซลล์เดียวที่เป็นปรสิตของสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง ตัวเต็มวัยอาศัยอยู่นอกเซลล์ตัวเบียน และมีเซลล์สืบพันธุ์ของทั้งตัวผู้และตัวเมียเล็กกว่าเซลล์ปกติ
- gregarious** เกรกาเรียส ว. (๑) อยู่เป็นฝูง (๒) ที่โตรวมกันเป็นกลุ่ม (๓) อยู่เป็นอาณานิคม
- grey body** ตัวสีเทา น. วัตถุที่ไม่สามารถดูดซับ หรือแผ่รังสีแม่เหล็กไฟฟ้าได้สมบูรณ์ เช่น โลก
- Grey List** บัญชีเทา น. บัญชีรายชื่อของสหภาพยุโรปว่าด้วยสารเคมีพิษที่มีอันตรายน้อยกว่าสารในบัญชีดำ เช่น ไซยาไนต์ ฟลูออไรด์ โลหะจำพวกตะกั่ว เงิน ทองแดง
- grey matter** เนื้อเทา น. ส่วนหนึ่งในระบบประสาท ส่วนกลางที่บรรจุเซลล์ประสาทของสัตว์จำพวกที่มีกระดูกสันหลัง
- grey mould** โรคราเทา น. โรคเชื้อราที่ทำอันตรายพวกดอกไม้และผลไม้เนื้ออ่อน โดยเฉพาะราสเบอร์รี่และสตรอว์เบอร์รี่
- grey-brown podzolic soil** ดินพอดซอลสีเทาน้ำตาล น. ดินกรดในป่าที่มีซากพืชปกคลุมอยู่เป็นชั้น
- greywethers** หินเทา น. ชื่อที่นิยมใช้เรียกหินทรายขนาดใหญ่
- grid pattern** แบบรูปตาราง น. การวางผังเมืองที่จะเห็นถนนแบ่งออกเป็นช่วงๆ และมีเส้นขวางตัดเป็นมุมฉาก หลักการนี้เป็นที่ยอมรับในหลายเมืองทางเหนือของประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ค่อนข้างโบราณ
- Grignard reagents** น้ำยากริกนาร์ต น. น้ำยาอินทรีย์โลหะที่สำคัญในการสังเคราะห์สาร ประกอบด้วยเฮไลด์ของอินทรีย์แมกนีเซียมที่ละลายในอีเทอร์
- grike** ไกรล์ น. การแยกตัวของพื้นหินปูนโดยปฏิกิริยาเคมี
- griseofulvin** กริเสโอฟูลวิน น. สารปฏิชีวนะ ผลิตโดย *Penicillium griseofulvum*
- grit** กริต น. ของแข็งแขวนลอยในอากาศที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางใหญ่กว่า ๕๐๐ ไมโครเมตร
- groins** กรอยน์ น. เครื่องกีดขวางที่สร้างบนชายหาดเป็นช่วงๆ ส่วนใหญ่จะเป็นมุมฉากกับแนวชายฝั่ง เพื่อป้องกันทรายถูกพัดพา
- grooming** การใช้ขน น. การทำความสะอาดขนหรือปีกของสัตว์โดยตัวมันเองหรือสัตว์อื่นในชนิดพันธุ์เดียวกัน นอกจากทำให้สะอาดยังเป็นการดึงดูดการรวมกลุ่มของมัน
- gross calorific value** ค่าความร้อนรวม น. ค่าความร้อนที่ได้จากการเผาไหม้เชื้อเพลิงภายใต้เงื่อนไขมาตรฐาน
- gross efficiency** ประสิทธิภาพมวลรวม น. การวัดประสิทธิภาพของสัตว์ในการเปลี่ยนอาหารที่กินเข้าไปเป็นเนื้อหนัง
- gross error** ความคลาดเคลื่อนรวม น. ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น กำลังไฟฟ้าที่จ่ายเกิดเปลี่ยนฉับพลัน หรืออ่านค่าจากสเกลผิด ความคลาดเคลื่อนนี้อาจมีผลต่อการผลิตข้อมูลใหม่ภายหลัง กล่าวคือ ทำให้เกิดค่าของข้อมูลที่แตกต่างกับข้อมูลส่วนใหญ่
- gross growth efficiency** ประสิทธิภาพการเติบโตมวลรวม น. สัดส่วนของพลังงานในระดับชั้นอาหารหนึ่งต่อพลังงานในระดับชั้นอาหารถัดไป
- gross national product (GNP)** ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (จีเอ็นพี) น. ดู *GNP (gross national product)*

gross primary production (GPP) การผลิตปฐมภูมิ
มวลรวม (จีพีพี) น. ปริมาณสารอินทรีย์ทั้งหมด
ที่ใช้ในชุมชนพืชหนึ่งๆ ในช่วงเวลาหนึ่งๆ

gross production rate อัตราผลิตมวลรวม น. อัตรา
ที่สิ่งมีชีวิตรับเข้าไปในระดับชั้นการกินในโซ่อาหาร
หนึ่งๆ

ground cover พืชคลุมดิน น. หญ้าไคๆ หรือไม้เนื้ออ่อน
ที่ปลูกคลุมดินเพื่อป้องกันการชะหน้าดิน

ground effect ผลพื้น น. ผลของปฏิกิริยาที่เกิดขึ้น
ระหว่างเสียงจริงกับเสียงสะท้อนจากพื้นดิน

ground fire ไฟพื้นดิน น. ไฟที่เผาไหม้สารอินทรีย์ใต้
ผิวดิน

ground layer พืชคลุมดินชั้นล่างสุด น. ชั้นของนิเวศ
แนวระนาบต่ำสุดของชุมชนพืชหนึ่งๆ ประกอบด้วย
พื้นผิวดิน และพืชคลุมดิน เช่น มอส ไลเคน

ground moraine กองตะกอนพื้นธาร น. พื้นดินลักษณะ
ถูกคลื่นของก้อนดินขนาดใหญ่ตกลงมาสะสม มี
ลักษณะแบนราบที่ยอดหลังจากธารน้ำแข็งเคลื่อน
ออกไป

ground-level concentration ความเข้มข้นระดับพื้น
ดิน น. ความเข้มข้นของสารมลพิษในอากาศที่
มนุษย์ได้รับสัมผัสตั้งแต่ระดับพื้นดินขึ้นไปประมาณ
๒ เมตร

groundnut ถั่วลิสง น. ชื่อถั่ว *Arachis hypogaea* L.
วงศ์ Leguminosae มีฝักอยู่ใต้ดิน เมล็ดใช้เป็น
อาหารและสกัดเอาน้ำมันไปใช้ประกอบอาหาร มี
ความหมายเหมือนกับ peanut

grounds ดินระแหง น. พื้นดินที่มาจากขี้ตะกอนเพราะ
น้ำที่ดินอุ้มไว้ระเหยไป

groundwater น้ำบาดาล น. (๑) น้ำที่ขังอยู่ใต้ดินที่ชั้น
หินที่สามารถอุ้มน้ำได้; (๒) น้ำใต้ดินในเขตอิมตัว

groundwater gleying การเกิดน้ำบาดาลทัน น. ระดับ
น้ำใต้ดินที่สูงมาก เกิดจากการระบายหรือการกักขัง
ทำให้เกิดสารประกอบเหล็กสีเขียวเทาซึ่งขาด
ออกซิเจน

groundwater recession การลดระดับน้ำบาดาล น. ระดับ
น้ำใต้ดินอาจลดต่ำลงตามฤดูกาลหรือเกิดจากการ
สูบน้ำใต้ดินออกในปริมาณมาก

groundwater recharge การเติมน้ำบาดาล น. การ
เติมน้ำลงในชั้นน้ำใต้ดินในสภาวะธรรมชาติ หรือ
มนุษย์กระทำได้ รวมทั้งหมายถึงการอัดน้ำเสียลง
สู่ชั้นบาดาล

groundwater remediation technology เทคโนโลยี
การบำบัดน้ำบาดาล น. เทคโนโลยีการปรับปรุง
คุณภาพน้ำบาดาล เช่น การสูบน้ำบาดาลขึ้นมา
บำบัดที่บริเวณผิวดิน ใช้วิธีการออสโมซิสผันกลับ
ในกรณีน้ำบาดาลที่มีน้ำทะเลแทรกซึม

group heating บริการความร้อนกลุ่ม น. การบริการ
ความร้อนขนาดเล็ก

growing point จุดเจริญ น. ส่วนของพืชที่มีการแบ่ง
เซลล์เกิดขึ้น ถูกจำกัดอยู่ที่ปลายรากหรือปลาย
ลำต้นเฉพาะที่เซลล์สามารถแบ่งตัวได้

growing season ฤดูเพาะปลูก น. (๑) ช่วงของปีที่
สภาพอากาศเหมาะกับการเจริญเติบโตของพืช
(๒) จำนวนวันที่ไม่มีน้ำแข็งปกคลุม อยู่ระหว่าง
วันสุดท้ายของฤดูใบไม้ผลิถึงวันแรกของฤดูใบไม้
ร่วง

growth การเติบโต น. การเพิ่มมวลและขนาด โดยการ
แบ่งตัว และหรือขยายตัวของเซลล์

growth curve เส้นโค้งการเติบโต น. การแสดงความ
สัมพันธ์ระหว่างค่าลอการิทึมของจำนวนประชากร
ของสิ่งมีชีวิตต่อเวลา

growth efficiency ประสิทธิภาพการเติบโต น. ดู *gross
growth efficiency*

growth factor ปัจจัยการเติบโต น. ปัจจัยที่จำเป็น
สำหรับการเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต เช่น สาร
ประกอบอินทรีย์ที่ไม่ใช่แหล่งคาร์บอนและ
พลังงานสำหรับสิ่งมีชีวิต แต่จำเป็นสำหรับการ
เจริญเติบโต เช่น วิตามิน กรดแอมิโน พิวรีน
ไพริมิดีน

growth hormone; somatotrophic hormone (STH)
ฮอร์โมนการเติบโต (เอสทีเอช) น. ฮอร์โมนที่
ช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตของร่างกาย ผลิตโดย
ต่อมใต้สมองของสัตว์มีกระดูกสันหลัง

growth promoters สารเร่งการเติบโต น. สารที่ใช้เร่ง
การเติบโตทางปศุสัตว์โดยอาจใส่ในอาหารสัตว์ เช่น
ฮอร์โมน

growth ring วงเติบโต น. ดู *annual rings*

- growth substance** สารช่วยการเติบโต น. สารประกอบธรรมชาติหรือสังเคราะห์ขึ้นที่มีปริมาณน้อยแต่มีผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการของพืช
- growth yield** ผลการเติบโต น. การเจริญเติบโตที่ได้จากปริมาณสารอาหารที่ใช้ในระยะเวลาหนึ่ง หรือได้จากการวัดจากจำนวนเซลล์ (กรัม) ต่อปริมาณสารอาหารที่ใช้ (กรัม)
- groynes** รอ น. คันดักตะกอน ดู *groins*
- Gruiformes** กรูอิฟอร์มเมส น. อันดับของสัตว์ปีกหลายชนิด รวมถึงนกกระเรียน นกในตระกูลนกกระสา นกที่มีเสียงใหญ่ นกกวัก นกเป็ดน้ำ และนกอีโก้ง
- grumusol** ดินกรุมซอล น. ดินที่มีดินเหนียวเป็นส่วนประกอบหลัก จะขยายขึ้นเมื่ออากาศชื้นและแยกตัวเมื่ออากาศแห้ง ลักษณะของดินมีสีดำ จัดเป็นดินเหนียวที่มีความยืดหดตัวสูง ในฤดูแล้งดินแห้ง จะเกิดการแตกร้าวเป็นร่องลึกและกว้าง ทำให้มีสภาพพื้นผิวดินตะปุ่มตะป่ำและมีรอยไถล ดินชนิดนี้เกิดจากหินปูนและหินบะซอลต์ มีปฏิกิริยาเป็นด่างและมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างสูง ในประเทศไทยพบมากในบริเวณที่มีหินปูนและหินบะซอลต์ เช่นที่จังหวัดสระบุรี ลพบุรี; ในสหรัฐอเมริการู้จักกันในชื่อของดินปลูกฝ้ายสีดำหรือดินดำในเขตร้อน
- guano** ปุ๋ยขี้นก น. ปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้จากมูลค้างคาวหรือมูลนกทะเลบางชนิด ปุ๋ยชนิดนี้มีปริมาณฟอสเฟตมาก พบบริเวณชายฝั่งของประเทศเปรูและชิลีในทวีปอเมริกาใต้ ในประเทศไทยพบตามถ้ำหินปูน
- guanotrophy** การเติมปุ๋ยขี้นก น. การมีสารอาหารเพิ่มขึ้นในแหล่งน้ำด้วยปุ๋ยขี้นก ทำให้มีการเพิ่มปริมาณฟอสเฟต ดู *guano* ประกอบ
- guard cell** เซลล์คุม น. เซลล์รอบปากใบที่ควบคุมการปิดเปิดของปากใบ
- guayule (*Parthenium argentatum*)** กวายุล น. ไม้พุ่มพื้นเมืองในพื้นที่แห้งแล้งของประเทศเม็กซิโกและบริเวณตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศสหรัฐอเมริกา เซลล์รากและลำต้นมีน้ำยางไม่แตกต่างจากน้ำยางพารา
- guest** ตัวเยือน น. สัตว์ที่อาศัยและผสมพันธุ์ในรังของสัตว์อื่น เช่น แมลง
- guild** สังคมสิ่งมีชีวิต, สิ่งมีชีวิตพวกเดียวกัน น. กลุ่มสิ่งมีชีวิตที่มีนิเวศการกินและหน้าที่ต่อชุมชนสิ่งมีชีวิตคล้ายกัน
- Gulf Stream** กัลฟ์สตรีม น. กระแสน้ำทะเลอุ่นขนาดใหญ่ที่ก่อตัวขึ้นในอ่าวเม็กซิโก และไหลไปตามชายฝั่งทะเลตะวันออกของทวีปอเมริกาเหนือ และในทิศตะวันออกเฉียงเหนือที่เกาะนิวฟันด์แลนด์มุ่งหน้าไปยุโรปไปมีอิทธิพลกับภูมิอากาศที่นั่น
- gulls** นกนางนวล น. นกทะเลประเภทหนึ่งที่ทำเป็นพืดและมีพลังในการบิน
- gully erosion** การกร่อนแบบร่องธาร น. การกัดเซาะดินเกิดเป็นลำธารในขณะที่เกิดพายุฝนหนัก โดยเซาะหินตะกอนให้เกิดเป็นร่องลึก กระบวนการนี้เกิดขึ้นง่ายหากพืชคลุมดินถูกทำลายไป
- gullying** การกร่อนเหตุน้ำเซาะ น. ดู *gully erosion*
- gully reclamation** การเกิดพื้นดินเหตุน้ำพา น. การเกิดพื้นดินใหม่จากดินที่ถูกน้ำฝนกัดเซาะลงมาจากพื้นที่สูง
- gumbo** ดินกัมโบ น. ดินที่มีดินเหนียวเป็นส่วนประกอบหลัก เป็นโคลนเหนียวเมื่อเปียกน้ำ
- gums** ๑. ยางไม้ น. ของเหลวที่มีพอลิแซ็กคาไรด์เป็นส่วนประกอบหลัก เกิดจากการย่อยสลายของผนังเซลล์พืช;
๒. กัมมัล น. ต้นไม้สกุล *Eucalyptus*
- gunmetal** โลหะทำปืน น. โลหะผสมทองแดง ดีบุก และสังกะสี อาจมีการเติมตะกั่วและนิกเกิลเพื่อให้ทนการกัดกร่อนและการสึกกร่อน ในสมัยโบราณใช้ทำปืนใหญ่
- gusher** บ่อน้ำมันทะลัก น. บ่อน้ำมันที่มีน้ำมันดิบไหลออกมาโดยไม่ต้องสูบ
- gust** ลมกระโชก น. ลมแรงที่เกิดขึ้นทันทีทันใดชั่วขณะ ผิดไปจากความแรงลมเฉลี่ยในเวลานั้น
- gut** ๑. ทางเดินอาหาร น. ช่องทางเดินของอาหารตั้งแต่ปากถึงทวารหนัก
๒. ช่องปากน้ำ น. ร่องน้ำขนาดเล็กบริเวณปากแม่น้ำก่อนที่จะออกสู่ทะเลหรือชะวากทะเล
- Gutenberg discontinuity** เขตไม่ต่อเนื่องกูเทนเบิร์ก น. เขตที่อยู่ระหว่างเปลือกโลกชั้นในกับแก่นโลกชั้นนอก โดยมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อสารที่เป็นของแข็งไปเป็นของเหลว

guttation การคายน้ำเป็นหยด น. การเกิดหยดน้ำบนใบไม้โดยอาศัยแรงดันของรากผ่านรูพิเศษ เรียกว่า รูหยาดน้ำ (hydathodes) ตัวอย่างเช่น การเกิดหยดน้ำที่ปลายใบหญ้าตอนเช้ามีด

gutter รางน้ำ น. รางน้ำที่ชายคา หรือขอบถนน เพื่อใช้ระบายน้ำฝน

guyot เขายอดราบใต้สมุทร น. ภูเขาใต้น้ำที่มียอดแบนราบ

gymnospermae จิมโนสเปอร์มี น. พืชโบราณมีเมล็ดเปลือกแข็ง

gymnosperms พืชเมล็ดเปลือย น. กลุ่มของพืชมีเมล็ดที่ไม่ถูกห่อหุ้มอยู่ในรังไข่ แต่เกิดขึ้นบนบิวดของสปอโรฟิลล์

gynandromorphism ภาวะสัตว์มีลักษณะปรากฏสองเพศ น. ความผิดปกติที่สามารถพบได้ในแมลง นก และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม ที่มีส่วนหนึ่งของร่างกายเป็นเพศผู้และส่วนที่เหลือเป็นเพศเมีย

gynecium; gynoecium วงเกสรเพศเมีย น. ส่วนที่เป็นเพศเมียของดอกไม้ ประกอบด้วยยอดเกสรเพศเมีย (stigma) ก้านเกสรเพศเมีย (style) และรังไข่ (ovary) *คัมม. pistil และ carpel*

gypcrete ยิปครีต น. ชั้นผิวหน้าดินที่แข็ง เกิดจากการตกสะสมของแคลเซียมซัลเฟต

gypsophil - ที่เจริญงอกงามในดินที่มีหินปูนหรือยิปซัม
ว. *คัมม. gypsophilous*

gypsophilous *คัมม. gypsophil*

gypsum แร่เกลือจืด น. แร่แคลเซียมซัลเฟตที่มีน้ำรวมอยู่ด้วย สูตรเคมีคือ $\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ ใช้ในอุตสาหกรรมอาหาร เช่น การผลิตเบียร์ การผลิตฟองเต้าหู้ ผสมอาหารสัตว์เพื่อเพิ่มซัลเฟอร์ และแก้ไขปรับปรุงดิน โดยเฉพาะดินเค็มที่มีเกลือโซเดียมอยู่ด้วย ดังสมการ

gyration ไจเรชัน น. การหมุนรอบแกนหรือจุดศูนย์กลางที่อยู่กับที่

gyre วงวนใหญ่ น. กระแสนวนขนาดใหญ่ของมหาสมุทรเปิด ประกอบด้วยกระแสน้ำใหญ่หลายกระแส เกิดจากกระแสลมหมุนเหนือพื้นผิว

gyroscope ไจโรสโคป น. อุปกรณ์ประกอบด้วยวงล้อหมุนรอบแกน ติดตั้งอยู่ในกรอบเพื่อให้รักษาระดับการวางตัวแม้กรอบจะเอียง

gytta; gyttja โคลนอินทรีย์ น. ตะกอนดินสีเข้มพบที่ก้นทะเลสาบ มีปริมาณสารอินทรีย์สูงซึ่งเป็นแหล่งสารอาหารของพืช